

आ. व. २०७९/८० को बजेट वक्तव्य

मिति-२०७९/०३/०९

यस सभाका सभा अध्यक्ष ज्यू, सभाका सदस्य सचिव ज्यू, गाउँसभाका सदस्य ज्युहरु, सम्पूर्ण कर्मचारी मित्रहरु, सुरक्षाकर्मीहरु, पत्रकार मित्रहरु

१. आदरणीय गाउँपालिकाको १२औं गाउँ सभाअध्यक्ष ज्यु, यस गरिमामय सभामा उपस्थित गाउँसभाका सम्पूर्ण सभासदस्य ज्युहरु यहाँहरु सबैलाई हार्दिक अभिवादन गर्दै यस गरिमामय सभामा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन स्थापित गर्ने शिलशिलामा सहादत प्राप्त गर्ने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धासुमन प्रकट गर्न चाहान्छु । साथै मुलुकको आर्थिक सामाजिक रुपान्तरणका लागि नेतृत्वदायी भुमिका निर्वाह गर्ने अग्रजहरु प्रति सम्मान व्यक्त गर्दछु । यसै विचमा दिवांगत हुनुभएका प्रतापपुर गाउँपालिकाका श्रदेय पुर्व अध्यक्ष राजकुमार शर्मा र पुर्व सभा सदस्य पुस्पावती देवी चौधरी र मिना चौधरी लगायत यस गाउँपालिकामा बिभिन्न कारणले मृत्य भएका मृतकहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली एवं परिवार प्रति समवेदना व्यक्त गर्दछु ।

आदरणीय सभासदस्य ज्युहरु,

२. संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमबाट दिगो शान्ति, सुशासन, बिकास र समृद्धिको आकाङ्क्षा पुरा गर्न नेपालको संविधान, २०७२ अनुसार गठित जनताले देख्न र अनुभुति गर्न सक्ने स्थानीय सरकारको रूपमा निर्वाचित दोश्रो सरकारद्वारा ल्याइएको प्रथम बर्षको बजेट तथा योजना पेश गर्दै गर्दासंघियता झन् झांगिदै गएको महसुस भएको छ ।
३. नेपालको संविधान, राष्ट्रिय योजना आयोग, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, विषयगत मन्त्रालयबाट प्राप्त निर्देशन, आबधिक योजना, बिभिन्न नीती तथा निर्देशिकाहरु, क्षेत्रगत नीति, रणनीति तथा कार्ययोजनाको अधिनमा रहि नेपालको संविधानमा व्यवस्था भएको साझा तथा स्थानीय तहको एकल अधिकारको सुचि अनुरूप स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा उल्लेखित प्रक्रिया अवलम्बन गरी यस गाउँपालिका भित्र उपलब्ध श्रोत, साधन र क्षमता अनुसार बस्ति स्तरबाट छनौट तथा प्राथमिकिकरणमा परेका योजना तथा कार्यक्रमहरु यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवान्वित महशुस गरेकोछु । आ.व. २०७९/८०कोबजेट सँगै प्रतापपुर गाउँपालिकाको लागिआय ब्यय विवरण सहितको आर्थिक ऐन, २०७९ र विनियोजन ऐन, २०७९ यस सभामा मैले प्रस्तुत गरेको छु ।
४. राज्यको आम्दानी घटेसँगै गाउँपालिकालाई प्राप्त हुने अनुदानमा पनि कमी आएको, गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानी समेत घटेको विषम परिस्थितिमा जनताका चाहानाहरु पुरा गर्नेगरी बजेट व्यवस्थापन गर्न चुनौतिपूर्ण भएको छ । बार्षिक बजेट प्रतापपुर गाउँपालिकाले अबलम्बन

गरेको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने महत्वपूर्ण औजार हो । जुन नीति तथा कार्यक्रम सभाका अध्यक्ष ज्यू बाट पेश भई पारित समेत भई सकेको छ । यसै सन्दर्भमा हाम्रो पहिलो गाउँ सभाको पहिलो बैठकबाट हार्दिकसँगै साथै पारित भएकोले सम्पूर्ण सभाका सदस्यज्यूहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । सोहि नीति तथा कार्यक्रमको बाटोमा आ.वा २०७९/८० को बजेट निर्देशित छ भन्ने कुरामा मेरो विश्वास छ ।

आदरणीय सभासदस्य ज्युहरु,

५. "हामी सबैको सार्थक प्रयास, प्रतापपुरको समग्र विकास" भन्ने मुख्य सोचले यस प्रतापपुर गाउँपालिकाको बजेटको दिर्घकालिन सोच रहेको छ । उक्त सोचलाई परिपूर्ति गर्न निम्न उद्देश्य तथा प्राथमिकता तय गरेको छु ;
 - क. कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरि कृषि उपजमा आत्मनिर्भर बनाउँदै निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलाई नाफामुलक, दिगो एवं व्यवसायिक प्रणालीमा रूपान्तरण गर्ने ।
 - ख. सार्वजनिक-संस्थागत विद्यालयको सक्षमता वृद्धि गर्दै शैक्षिक गुणस्तरमा गुणात्माक सुधार गर्ने ।
 - ग. स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउँदै लैजाने र उपलब्ध साधन, स्रोत, अवसर र क्षमताको उच्चतम परिचालन गरि विकासको गतिलाई तिब्रता दिने ।
 - घ. आर्थिक, भौतिक एवं सामाजिक पूर्वाधार विकास मार्फत सामाजिक न्याय सहितको समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्रको निर्माण गर्ने ।
 - ङ. सार्वजनिक सेवालाई थप सरल, सहज एवं प्रभावकारी बनाउँदै सुशासन कायम गर्ने ।
 - च. विपत व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउने साथै वातावरण संरक्षण र स्वच्छ खानेपानी, सरसफाइलाई प्रभावकारी बनाउने ।
 - छ. करका दरहरु कम गराई राजस्वका दायरा फराकिलो बनाउने।

आदरणीय सभासदस्य ज्युहरु,

अबम नेपालको संविधानको धारा २३० को उपधारा (१) को अधिकार र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ को उपदफा (१) बमोजिम प्रतापपुर गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/८०को आय व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

६. आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा राजस्वको लक्ष्य रु २ करोड भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको आषाढ मसान्त सम्म राजस्व संकलन रु ७०लाख हुने संशोधित अनुमान रहेको छ । यो रकम कुल लक्ष्यको ३५ प्रतिशत रहने आंकलन गरिएको छ ।
७. चालु आर्थिक वर्षमा ससर्त समपुरक र विशेष अनुदान सहित चालु खर्च तर्फ रु ४५ करोड १३ लाख ६२ हजार १४७ र पूंजीगत खर्च तर्फ रु ३१ करोड ९१ लाख ७८ हजार ८०३ विनियोजन भएकोमा आषाढ मसान्त सम्म विनियोजित बजेटको ७५ प्रतिशत खर्च हुने संशोधित अनुमान गरिएको छ ।

८. आर्थिक वर्ष २०७९/८०को लागि राजस्व परामर्श समितिको सिफारिसमा कुल रु २ करोड को लक्ष्य राखिएको छ । आर्थिक वर्ष २०७९/८०का लागिनेपाल सरकारबाट प्राप्त बजेट अख्तियारी अनुसार वित्तीय समानीकरण अनुदान वर्ष १५ करोड ३७ लाख, सशर्त तर्फ रु २६ करोड ९० लाख र राजस्व वाँडफाँड तर्फ रु १० करोड ५९ लाख ९१ हजार र प्रदेश सरकारबाट वित्तीय सामनीकरण अनुदान तर्फ रु ८६ लाख १२ हजार सशर्त तर्फ रु ८० लाख, विशेष अनुदान रु ६० लाख र समपुरक अनुदान तर्फ रु ९९लाख पचास हजार प्राप्त हुने रकम पेश गरेको छु । यसै चालु आर्थिक वर्षको विषम परिस्थितिका कारण आषाढ मसान्त सम्म खर्च हुन नसकी बाँकी रहन जाने मौज्दात रकम रु ९ करोड समेत गरि आर्थिक वर्ष २०७९/८०को कुल बजेट रु ६७ करोड ७२ लाख ४१ हजार हुने अनुमान गरेको छु ।
९. आर्थिक वर्ष २०७९/८०को सशर्त, समपुरक र विशेष अनुदान बाहेक कुल अनुमानित बजेट ३८ करोड ४२ लाख ९१ हजार मध्ये चालु खर्च तर्फ रु १८ करोड ६ लाख १६ हजार ७७० जुनकुल बजेटको ४७ प्रतिशत र पूँजगत खर्च तर्फ रु २० करोड ३६ लाख ७४ हजार २३० जुन कुल बजेटको ५३ प्रतिशत विनियोजन गरिएको छ ।

क आर्थिक बिकास

१०. "किसानको उन्नति, प्रतापपुरवासीको प्रगती " भन्ने मूल नाराका साथ कृषि क्षेत्रको ब्यवसायीकरणका माध्यमबाट कृषि उपजहरुको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, आत्मनिर्भरता र निर्यात गर्न सक्ने अवस्थामा पुर्याउन प्राविधिक सेवा तथा उत्पादन सामग्रीहरुको उपलब्धता सुनिश्चित गर्न "कृषक परिचयपत्र (कृषक कार्ड)" लागू गर्ने र कृषि क्षेत्रमा विद्युतीकरण, बिउ बिजन, कृषि उपकरण लगायतका विभिन्न अनुदानको व्यवस्था गर्ने र "कृषि प्रयोगशाला निर्माण"का लागि उचित बजेट विनियोजन गरेको छु ।
११. कृषि उपज तथा कृषिजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भरताका लागि उच्चमशीलताको प्रवर्धन गर्न मल, बिउ, कीटनाशक औषधीको उपलब्धता, उत्पादित वस्तुको भण्डारण तथा प्रशोधन र बजार व्यवस्थामा सहजीकरण गर्न र सिचाई सुविधा प्रवर्धन गर्न बजेट ब्यवस्था गरिएको छ ।
१२. प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना मार्फत ब्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र(पकेट) विकास कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न संघीय सरकारबाट प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने ब्यवस्था मिलाईने छ र गाउँपालिकाबाट कार्यक्रममा प्रभावकारिता ल्याउनथप बजेट ब्यवस्था गरिएको छ ।
१३. भुमि वर्किकरण गरि कृषि र गैरकृषि भुमि छुट्टाइ कृषिलाइ व्यवस्थित गराउनका लागि भुमि वर्किकरण गर्न वजेट विनियोजन गरेको छु ।
१४. स्थानीयकच्चा पदार्थमा आधारित लघु तथा घरेलु उद्यमहरुको प्रवर्द्धन गर्न सीपमुलक तालिमको ब्यवस्था गरी उत्पादित वस्तुहरुको बजारीकरण सुनिश्चित हुने ब्यवस्था गर्न बजेट ब्यवस्था गरिएको छ ।

१५. आर्थिक रूपले अति विपन्न श्रमिक तथा मजदुरलाई रोजगारी उपलब्ध गराउन श्रममुलक प्रविधीको प्रयोग गरी कार्यान्वयनमा जोड दिइने छ । गाउँपालिकाको रोजगार कार्यक्रम मार्फत रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचिकृत बेरोजगारहरूलाई रोजगारीको सिर्जना गराउन कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
१६. लघु उद्यम विकास कार्यक्रम मार्फत लघु उद्यमी सृजना गर्न संघीय सरकारको सहयोगमा बजेट व्यवस्था भएको छ ।
१७. व्यवसायिक पशुपालक कृषकलाई उत्पादन बढाउनको लागि यान्त्रिकरण, मेसिनरी औजार लगायतका कृषिसामग्रीमा कृषकको न्यूनलागतसहभागितामा उपलब्ध गराउन बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
१८. दीर्घकालीन कृषि योजनाले अवलम्बन गरेका नीतिहरूका आधारमा खाद्यान्न उखु र व्यवसायिक तरकारी खेती, माछापालन, कुखुरापालन तथा पशुपालनको लागि नक्ष सुधार तथा धान र गहुँ वालीको पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न संघीय र प्रदेश सरकारको समेत सहयोगमा गाउँपालिकाले प्राथमिकता दिने नीति रहेको र गाउँपालिकाले त्यस्ता कार्यलाई प्राथमिकता दिने जाने गरी विभिन्न कार्यक्रम मार्फत बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
१९. कृषक समेतको साझेदारीमा संघ, प्रदेश समेतको सहयोगमा तरकारी तथा फलफुलको संरक्षणको लागि शीतभण्डारको निर्माणको लागि बजेट विनियोजन भएको छ ।
२०. यस गाउँपालिका क्षेत्रमा उद्योग, व्यवसाय र व्यापार संचालनमा गाउँपालिकाले सहयोगी र समन्वयकारी भूमिका निभाउने छ । रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचिकृत बेरोजगारहरूलाई निजी क्षेत्रबाट समेत रोजगारीको अवसर दिनु पर्ने छ गाउँपालिकाको मान्यता र नीति अनुसार गाउँपालिका भित्रका बेरोजगार युवाहरू यस पालिकामा संचालित उद्योगहरूबाट रोजगारीको अवसर पाउने विश्वास गरिएको छ ।
२१. कृतिम गर्भधान, वर्णशंकर पशु उत्पादनमा जोड दिने नीति अनुरूप कृतिम गर्भधान, नक्ष सुधार र भ्याक्सिनेशनका लागि बजेट विनियोजन गरेको छ ।

माथिका कार्यक्रम संचालन गर्न आर्थिक विकासको क्षेत्रमा गाउँपालिका स्तरीय र वडा स्तरीय योजना तथा कार्यक्रम गरी रु.४ करोड ६१ लाख १५ हजार मात्र विनियोजन गरिएको छ त्यसबाहेक संघीय सरकार र प्रदेश सरकारका योजना तथा कार्यक्रमहरू समेत थप हुने हुदा धेरै जनता लाभान्वित हुने विश्वास गरिएको छ ।

ख सामाजिक विकास

- २६ "गुणस्तरीय शिक्षा प्रतापपुर प्रतिबद्धता" भन्ने मुल ध्येय सहित सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा अनिवार्य पठाउँ, सिकाउँ र टीकाउँ भन्ने अभियान सहित सामुदायिक, धार्मिक विद्यालयहरूमा भौतिक पूर्वाधार विकास संगै गुणस्तरीयता अभिवृद्धी गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरू मार्फत बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

- २७ प्रतापपुर गाउँपालिकाभित्रका सवै सामुदायिक विद्यालयहरूमा अङ्ग्रेजी माध्यमबाट पढाउने व्यवस्था अभियानका रूपमा ल्याइने छ । विद्यालयमा गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्न अपुग शैक्षिक जनशक्ति परिपूर्ति गर्न अध्यक्ष शैक्षिक बेरोजगार सम्बन्धन कार्यक्रममार्फत बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- २८ सामुदायिक विद्यालयबाट कक्षा १२ उत्रिर्ण गरेका छात्राहरूलाई निशुल्क साइकल वितरण गर्ने नीति अनुरूप निशुल्क साइकल वितरणका लागि बजेट विनियोजन गरेको छु र विद्यालयलाई एकरूपता कायम गर्न एकै किसिमको रंगरोगन, कालोपाटी विस्थापन, छात्रवृत्ति प्रदान गर्न, जनशक्तिको तालिम लगायतका शीर्षकमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- २९ जिल्ला खेलकूद विकास समिति एवम् खेलकूद विकाससंग सम्बन्धित संघसंस्थाहरूसंग समन्वय र सहकार्य गरी खेलकूद विकासका लागि खेलकूद कार्यक्रम सञ्चालन, खेल मैदान निर्माण, सामाग्री वितरण एवम् राष्ट्रिय तथा क्षेत्रीय स्तरमा संचालित प्रतियोगिमा सहभागी हुने खेलाडीहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अनुसार विभिन्न कार्यक्रम अनुसार बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- ३० संघीय र प्रदेश सरकारको सहयोगमा प्रतापपुर ८ को रेतामा बहुउद्देशीय खेल ग्रामको विकास गरिने छ । प्रत्येक वडाहरूमा क्रमशः खेल मैदान निर्माण गरिने छ । त्यसको लागि समपुरक कोषमा बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- ३१ नेपाल सरकारको नीति अनुसार अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवाको पहुँच एवं गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि स्वास्थ्य सेवा पूर्वाधार विकास र निशुल्क औषधी वितरण प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिने छ । अत्यावश्यक औषधीको व्यवस्थापनका लागि बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- ३२ गाउँपालिकाले आफ्नै एम्बुलेन्स सेवा संचालन गर्न, स्वास्थ्य भवन तथा अस्पताल निर्माण, आयुर्वेद चिकित्सा र स्वास्थ्य प्रयोगशाला लगायतका शिर्षकमा बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- ३३ अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी तथा स्वास्थ्य एकाईबाट प्रदान गरिने खोप सेवा, सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य, पोषण लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाहरू र उपचारात्मक सेवाको लागि आवश्यक औषधि, उपकरण तथा स्वास्थ्य सामाग्रीको अभाव हुन नदिन बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- ३४ खोप, सुरक्षित मातृत्व, प्रजनन स्वास्थ्य, पोषण जस्ता जनस्वास्थ्यसँग सम्बन्धित आधारभुत सेवा सुविधालाई प्रभावकारी बनाउन महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई उत्प्रेरित गराई उचितरूपमा परिचालन गर्ने गरी मासिक रूपमा यातायात खर्च उपलब्ध गराउने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईएको छ र महिला स्वयंसेविका कल्याणकोष स्थापनाका लागि रु.१० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- ३५ प्रजनन स्वास्थ्यमा पहुँच अभिवृद्धि गर्न प्रसुती गृह निर्माण र संचालनलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाईने छ । आमा र शिशुको स्वास्थ्यलाई ध्यान राखि प्रतापपुर गाउँपालिका भित्र स्थायी बसोबास भएका सुत्केरी महिलालाई उपाध्यक्ष सुत्केरी प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गरी पोषण सामाग्री उपलब्ध गराउन बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

- ३६ अपाङ्गताको प्रकृति अनुरूप भवन निर्माणको लागि तालिम तथा सुविधाजनक समग्री वितरणको व्यवस्था मिलाउन बजेट विनियोजन गरिएको छ । ।
- ३७ बैकहरु संगको समन्वय र सहकार्यमा सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई बैंक मार्फत अझ सरल र छिटो तरिकाले भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ३८ छुवाछुत मुक्त समाज निर्माण र जातीय विभेद मुक्ति, महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा, विभेद र बहिष्करण अन्त्यका लागि लैंगिक समानता तथा महिला सशक्तिकरणमा सहयोग पुग्ने कार्यक्रम संचालन गरिने छ । समाजमा व्याप्त लैंगिक भेदभाव न्युनिकरण एवम् महिला सशक्तिकरणलाई सम्बोधन गर्न, दलित वर्गको उत्थान तथा विकास र आय आर्जनमा टेवा पुराउन, सबै किसिमका पिछडिएका वर्गको आय आर्जन, सीप विकास जस्ता प्रत्यक्ष फाईदा पुग्ने कार्यक्रमहरु संचालन गर्न र सीमान्तकृत विपन्न तथा अति गरीबहरुका लागि आय आर्जन सम्बन्धी सीपमूलक कार्यक्रमको लागि विभिन्न सिपमूलक र आय आर्जन कार्यमा बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- ३९ सबै वडा तथा टोलहरुलाई बालमैत्री घोषणा गर्दै बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा गर्न बालमैत्री स्थानीयशासनका लागि बजेट विनियोजन गरेको छ ।
- ४० युवाहरुमा उद्यमशीलता, सृजनशीलता एवम् सकारात्मक सोचको विकास गर्ने अभिप्रायका साथ सोही अनुरूपका सीप र क्षमता अभिवृद्धि गर्न रजेष नागरिकहरुको आधारभुत अधिकारको संरक्षण गर्दै उनीहरुको लागि सम्मानजनक तथा सन्तुष्टिपूर्वक जीवनयापनका आवश्यक कार्यक्रम कार्वान्वयन गर्नका लागि बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

उपरोक्त बमोजिमका कार्यक्रम संचालन गर्न सामाजिक विकासको क्षेत्रमा गाउँपालिका स्तरीय र वडा स्तरीय योजना तथा कार्यक्रम गरी रु.६ करोड ९१ लाख ७२ हजार मात्र विनियोजन गरिएको छ । त्यसबाहेक संघीय सरकार र प्रदेश सरकारका योजना तथा कार्यक्रमहरु समेत थप हुने हुदा धेरै जनता लाभान्वित हुने विद्वास गरिएको छ ।

ग पुर्वाधार विकास

४१. गाउँपालिकाको भवन निर्माणका लागि गाउँपालिकाबाट बजेट विनियोजन गरिएको छ र जिल्ला समन्वय समिति, संघीय एवं प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान समेतबाट गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण र वडा कार्यालय भवन निर्माणमा पर्याप्त बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ र सूचना प्रविधि, ढल नाला निर्माण, स्वास्थ्य भवन, खोप केन्द्र, अस्पताल लगायतमा बजेट थप गरेको छ ।
४२. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सडक संजाल निर्माणका लागि सडक गुरु योजना तयार गरी वडा नं. १ देखि ९ सम्म सजिलै पुग्ने गरी प्रतापपुर चक्रपथ (रिंगरोड) निर्माणका लागि बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

४३ संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट समपुरक अनुदानमा प्राप्त बडा न ५ र ८ को बडा कार्यालय निर्माणमा १ करोड ५० लाख रकममा प्रदेश आ.ब. २०७८/७९ मा सम्पन्न नभएकोले गाउँपालिकाबाट समपुरक बजेट विनियोजन गरिएको छ । साथै प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने समपुरक अनुदानको लागि गाउँपालिकाबाट समपुरक कोषको व्यवस्था गरिएको छ ।

४४ घर बार विहिन अति विपन्न परिवारलाई आवास निर्माणमा सहयोग गर्न प्रदेश तथा संघीय सरकारबाट बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

४५ मर्मत सम्भार कोषको व्यवस्था गरी मौसम तथा अन्य गतिविधीबाट क्षयीकरण हुने पूर्वाधार तथा ग्रामीण सडकहरूको मर्मत सम्भार गर्ने व्यवस्थाको लागि मर्मत सम्भार कोषको व्यवस्था गरिएको छ ।

माथि उल्लिखित पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा गाउँपालिका स्तरीय र बडा स्तरीय योजना तथा कार्यक्रम गरी रु. ११ करोड ५२ लाख ८७ हजार मात्र विनियोजन गरिएको छ । त्यसबाहेक संघीय सरकार र प्रदेश सरकारका योजना तथा कार्यक्रमहरू समेत थप हुने हुदा धेरै जनता लाभान्वित हुने विश्वास गरिएको छ ।

घ वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

६२. विपदहरूको रोकथाम तथा न्यूनीकरणको लागि पूर्वतयारी प्रतिकार्य र पुनर्लाभिका कार्यक्रम संचालन गर्न स्थानीय विपद व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरी प्रभावकारी रूपमा विपदको व्यवस्थापन गर्न विपद व्यवस्थापन कोषमा रु ५० लाख रकम व्यवस्था गरिएको छ ।

६३. नदीजन्य पदार्थको उपभोग गर्दा आवश्यकता अनुसार IEE र EIA गराई मापदण्डको परिपालना गर्ने गराउने नीति अनुरूप बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

६४. पूर्ण सरसफाइको कार्यक्रम आरम्भ गरी आवश्यक सार्वजनिक स्थानहरूमा समुदायले संचालन र संरक्षणको जिम्मा लिने गरी सार्वजनिक शौचालयको निर्माण गर्ने नीति अनुसार बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

डसुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र

६५. अन्तरपालिका समन्वयमा सार्वजनिक सेवाको व्यवस्थापन तथा संचालन गर्न छिमेकी न.पा. तथा गा.पा.हरूसंग साथै प्रदेश र केन्द्रहरूसंग समन्वय गरी आवश्यक कार्यक्रम अगाडी बढाउने नीति अनुसार बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

६६. अनुत्पादक खर्चहरू कटौती गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ । खरिद प्रकृत्यालाई पारदर्शी, प्रतिसपर्धी एवं मितव्ययी बनाईने छ ।

६७. समयमा कर तिर्ना गाउँपालिकाको विकासमा सहभागि बनाई भन्ने कुरा सबै करदातालाई बुझाउन करदता शिक्षा कर सुहाह जस्ता चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
६८. प्राकृतिक श्रोत तथा नदीजन्य पदार्थहरूको उचित व्यवस्थापनगरी आन्तरिक राजस्व बढाउने तथा करका दायराहरू बढाई गाँपालिकाको आय श्रोत बृद्धिका गर्दै लैजाने नीति अनुसरण गरिने छ ।
६९. न्यायिक कार्यलाई ब्यवस्थित एवमविधासयोग्य,पारदर्शी बनाउदै लगिने छ । मेलमिलापकको माध्यमबाट समाजमा सामाजिक सहिष्णुता बढाउने विषयलाई जोड दिइने नीति अनुसार बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
७०. सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई जस्ता कृयाकलापको माध्यमबाट पारदर्शिता अभिवृद्धि गर्दै लगिने छ र सोको लागि बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
७१. सूचनापाटी सञ्चालन तथा गाउँपालिकाको पाश्र्वचित्र प्रकाशनलगायतका सूचना सामाग्रीहरूको प्रकाशन तथा वितरण गर्न, योजना,जिन्सी लगायतको क्रमशः सप्टवेयर मार्फत ब्यवस्थापन गर्ने, आवश्यक स्थानहरूमा सि.सि टि.भि क्यामरा जडान गर्ने, संचार माध्यमबाट विद्युतीय सिकाई रगाउँपालिका,वडाकार्यालय,विद्यालयहरूस्वास्थ्य संस्थाहरूमा क्रमशः ईन्टरनेट सुविधाको ब्यवस्थापन गर्नबजेट विनियोजन गरिएको छ ।
७२. कार्यालय संचालन खर्च औचत्यिका आधारमा मितव्ययिता र पारदर्शिता कायम गरी गरिने छ । उपभोक्तासमितिकोक्षमताअभिवृद्धि गर्ने र टोलविकाससंस्थागठनगर्नेनीतिअनुसार बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
७३. आन्तरिक लेखा नियन्त्रण प्रणाली अबलम्वन गर्दै आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परीक्षणसमयमै सम्पन्नगराउदै बेरुजु फछ्यौट कार्यलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
७४. सुशासनयुक्त संरचनाको रूपमा गाउँपालिकालाई स्थापित गरिने छ । “सुशासनमा अभिवृद्धि, प्रतापपुरको सम्बृद्धि” लाई सफल पार्न गाउँपालिकामा सेवा प्रवाहको समग्र पक्रिया सहितको नागरिक वडापत्र पुस्तिका प्रकाशन गरी सबै नागरिकहरूको हातहातमा नागरिक वडापत्रवितरण गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

सुशासनतथाअन्तरसम्बन्धीतक्षेत्रमारु३ करोड ६१ लाख १७ हजार विनियोजन गरिएको छ ।

चकार्यालय सन्चालन तथा प्रशासनिक क्षेत्र

प्रतापपुर गाँउपालिकाको लागी आगामीआ.ब.मा प्रसाशनिकखर्च तथा कार्यालय सन्चालनमा आउन नसक्ने मालसमानको खरीद घटाउदै लैजानेछ ।संघीयसरकारबाट आ.ब.२०७९/०८० मा कर्मचारीको पारिश्रमिक बृद्धि भएको साथै इन्धन लगायत अन्य सामग्रीको मुल्यवृद्धि भएको कारणले प्रशासनिक खर्च

बृद्धि हुने देखिएको छ तर्सथ यसम्पुर्ण कार्यालयको खर्च व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिकातथा वडा कार्यालयहरूका लागि एकमुष्ट १९ करोडबजेट विनियोजनगरेको छु ।

गाउँपालिकाबाट बाडफाँड हुने रकमको क्षेत्रगत व्यव अनुमान

क्र.स.	बिषय क्षेत्र	प्रतिशत	विनियोजित रकम
१	आर्थिकबिकास	१२%	४ करोड ६१ लाख १५ हजार
२	सामाजिकबिकास	१८%	६ करोड ९१ लाख ७२ हजार
३	पुर्वाधारबिकास	३०%	११ करोड ५२ लाख ८७ हजार
४	शुसासनअन्तर्गत सम्बन्धित	१०%	३ करोड ६१ लाख १७ हजार
५	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	२%	७६ लाख
६	कार्यालयसन्चालन तथा चालु खर्च	२८%	११ करोड
जम्मा			३८ करोड ४२ लाख ९१ हजार

आदरणीय सभाका सदस्यज्यू ,

म आ.ब.२०७९/८० को लागिबिनियोजन भएको रकम रु. ३८ करोड ४२ लाख ९१ हजारको बजेट रकमकायोजनाहरू तथा आयेजनाहरू र कार्यक्रममा विनियोजन गरिएको रकम अनुसुचिमा रहेको कुरा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

म दशौँ गाउँ सभाबाट स्वीकृत भएका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू निर्वाचन लगायतका कारणबाट प्रभावित रहेको हुदाँ गाउँ कार्यपालिकाबाट संशोधन भएका कार्यक्रम तथा आयोजना संशोधन तथा अनुमोदनका लागि पेश गर्दछु ।

प्रतापपुर गाउँपालिकाको कार्यालय
प्रतापपुर, कैलाली प्रदेश, नेपाल

यस बजेट बक्तव्यमा सबै विषय क्षेत्रमा समावेश भएका छन्, हाम्रो आय श्रोतको पर्याप्तताको कमीले सबै योजना तथा कार्यक्रम समावेश गर्न नसकेको आगामी वर्षहरूमा क्रमशः समावेश गर्दै जाने छौं । यसबजेटमा समावेश नभएका बजेट अंश र यसमा विनियोजन भएको विस्तृत रूपउल्लेख नगरिएको हुँदा बजेटको योजना र कार्यक्रम तथा आय व्ययको विस्तृत विवरण अनुसूचीहरूमा र विनियोजन विधेयकमा समावेश गरिएको छ । राजस्व तथा करका दरहरूको विस्तृत विवरण आर्थिक ऐनमा समावेश गरिएको छ । अन्य सेवा सुविधा लगायत विभिन्न विषयका बजेट रकमहरू हाम्रै पालिकाको नीतिगत निर्णयमा समावेश भएकाले सबै लाई यसैको अंग मानेको छु ।

बजेटमा व्यवस्था गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरू उद्देश्य अनुरूप कार्यान्वयन गरी “हामी सबैको सार्थक प्रयास, प्रतापपुरको समग्र विकास” लाई सकार बनाउन हाम्रा सम्पूर्ण सभाका सदस्यहरू लाग्नु हुने छ । यसमा राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरू सदा झै खटिनु हुने छ भन्ने अपेक्षा सहित आम प्रतापपुर गाउँपालिकाबासी नागरिकहरू, राजनीतिक दल, बुद्धिजीवी समाज सेवीहरूबाट सहयोगको अपेक्षा राख्दछु ।

अन्त्यमा यस गाउँपालिकाले दिर्घकालिन सोच, उद्देश्य, प्राथमिकताका साथ अघि सारेको वार्षिक बजेटको कार्यान्वयनबाट यस गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउन योगदान पुराउने कुरामा विश्वास राख्दै वार्षिक बजेट तर्जुमा गर्न सहयोग पुर्याउनुहुने सम्पूर्ण, सभाका सदस्यज्यूहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीहरू, बुद्धिजिवि, समाजसेवी, शिक्षक, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिँदै बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनगरी यस गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउन सबैको साथ, सहयोग र सहकार्यको आशा र विश्वासका साथ विदा माग्दछु ।

धन्यवाद, जय प्रतापपुर ।

मान कुमारी चौधरी

उपाध्यक्ष, प्रतापपुर गाउँपालिका